

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felölös szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDÉKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyez szám ára vasárnap 14. hétköznap 6 fill Nyitlár soronkint 80 fillér.</p>
---	--	--

A magyar gazdákhoz.

Az erdélyi állatállomány elhelyezése és értékesítése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az erdélyi állatállomány felvétele, elhelyezése és megfelelő árban való értékesítése tekintetében lelkes felhívást intéz a magyar gazdákhoz, a mely a következő:

A háború ősze átsapott a megvívhatatlannak hitt Kárpátokon s a legfelsőbb hadierdek szükségessé tette, hogy Erdély egy része kiürítsék. Erdélyi gazdátársaink ilykép a háború gyászos következményeinek teljes súlyát érzik, mert otthonuktól, a gazdálkodás lehetőségétől fosztattak meg s nagy részük ellátásáról az országnak kell gondoskodni. Ez irányban a szükséges kormányintézkedések már meg is történtek. De amiért a magyar gazdákhoz fordulunk, az az, hogy a lakossággal együtt a szarvasmarhaállomány is eltávolított a veszélyeztetett területekről. Ennek a nagymennyiségű állatállományának a felveteléről, elhelyezéséről s megfelelő áron való értékesítéséről van szó, nehogy az egyébként is óriási anyagi veszteséggel sújtott erdélyi gazdátársak e révén is károsodjanak, vagy az ezen állatállományban fekvő nagy értékek a közre

elvesszenek. A kormánnyal történt megállapodás folyamánként az — OMGE részvételével „Hadi állatátvevő bizottság“ alakult, a Magyar Mezőgazdák szövete, a Budapesti Várszépítő r. t., a Magyar Élelmiszer-szállító r. t., a Magyar Telepítő és Parcellázó Bank r. t. kiküldötteiből, amely bizottság lesz hivatott a menekülő állatait azok kívánságára a kormány által megállapított áron a hadvezetőség és a kormánybizottságok képviselőinek jelenlétében átvenni, azok árát a tulajdonosoknak készpénzben, vagy kívánságukra utalványban kifizetni s az állatok megfelelő elszállításától, elhelyezéséről és értékesítéséről gondoskodni. Nevezett vállalatok ezen munka teljesítésére saját személyzetüket a szükséges számban fogják a bizottság rendelkezésére bocsátani — minden ellenszolgáltatás nélkül — illetve csakis azoknak az intézetnél élvezelt fizetése és napidijai megtérítése mellett. A vállalkozás egész haszna, amely az átvett állatok jobb értékesítéséből fog esetleg származni, az eladók közt fog arányosan felosztani. Ha a viszonyok megengedik, a lebonyolítási költségeket is az állam vállalja magára, hogy az állattulajdonosokat minél kevesebb veszteség érje. Az állatok értékesítésénél irányadó elvek,

hogy a csak levágásra alkalmas anyagot fokozatosan a hadsereg szükségletének fedezésére fordítják illetve konzervgyárakban dolgozzák fel. Ugyancsak Budapest és Wien husszükségletét is ezen állatokból fogják fedezni s ha kell, más állatok felhajtását a kormány el fogja tiltani. A tenyészképes tehének és üszök elhelyezésénél a kormány és a bizottság a gazdaközönségre számít, hogy ezen állatokat a saját, de az ország érdekében is át fogja venni a továbbtenyésztés céljaira. Kiszámíthatatlan veszteség érné az országot, ha az erdélyi részek tenyészanyaga egyszerűen a vágóhidakra kerülne. Eddig legalább úgy áll a helyzet, hogy állatállományunk reprodukív ereje nem csökkent, sőt emelkedett s így a háborus veszteségek a békében könnyen pótolhatók. Ha azonban az erdélyi tén- és üszőállományt veszni hagyjuk, akkor az állattenyésztésben súlyos bajok fognak bekövetkezni. Azzal a kéréssel fordulunk tehát a magyar gazdákhoz, hogy akinek elegendő takarmánya van, vásároljon a piacra kerülő erdélyi állatokból, vagy vállalon eltartásra, hizlalásra stb. Mindenkép jó üzletnek fog az ilyen vállalkozás bizonyulni, amellet, hogy hazafias kötelességünk és a kormány által kezdeményezett és a hadi állatértékesítő

TÁRCA.

Odakint a tanyán.

Írta: Magyar Kázmér.

(Folytatás) 2

Körülbelül úgy áll a dolog, hogy voltaképen a mohácsi nagy veszedelem hívta életre a magyar tanyákat. Az volt a léte-sülésüknek közvetett okozója.

Ugy értendő ez, hogy a török háborus világ a maga 150 esztendő tartama alatt, — különösen elpusztította a virágzó magyar Alföldet s városokat, falvakat egyszerűen lesöpört a földszínéről. A gyászos, a fekete pusztulás nyomán a reménység színe ütött tanyát. Zöld fű, gyep, rét, legelő keletkezett az elpusztult városok és falvak helyén s óriássá dagasztotta a szorványosan megmaradt városok határait.

A néptelen Alföld a roppant területek hasznosításához nem gondolhatott, nem látthatott az ekaszarvával. Más szarvak kínálkoztak. A hatalmas, a gyönyörű magyar szarvasmarhák százezreit honosította meg,

azokkal népesítette be a legelőterületeket és hasznosította a kaszálókat is.

Külön korszakot élt akkortájt a magyar mezőgazdaság. Takáts Sándor, hírneves gazdaság történésznünk beszéli, régi írások, okiratok tanúsítják, hogy jószágtenyésztésünk valamikor világraszóló volt. Világ alatt akkor még csak Európát értették. A nemes, a gyönyörű magyar marhát óriási mértékbe tenyésztették és szállították ki a külföld nagy városaiba. Gulyaszám hajtották lovas emberek. Bécs, Lipcse, Nürnberg voltak a világraszóló vásárok helyei. Bécs maga elismeri, hogy gazdaságát, nagy felvirágzását a magyar ökröknek, a magyar marhavásároknak köszönheti. A bécsi mészárosok akkor mind tudtak magyarul, a vásáron alkalmazott bécsi tisztviselő vagy megtanultak magyarul, vagy magyar tolmácsot kellett tartaniok. Bajorok Nürnbergben, a szászok Lipcseben nem győzik bámulni a magyar gulyák felérkezésését és a magyar lovas tőzsérek, pásztorok és hajcsárok csudás viselkedését. Szinte elképzelhetetlen előttük, mire képesek a magyar puszták

ama lovas fiai? Csak magyarul tudnak és a Bánattól kezdve végig legeltetnek nagy országokon, szinte fél Európán, mire Lipcsebe érkeznek és megérkeznek a vásár napjára pontosan és terelik legkisebb hiba nélkül a szilaj jószágot a városon át ki a vásártérre és eladják rendben, simán és fizetnek pontosan vámot, tartást és távoznak haza roborogó paripáikon és ha tőzsér, vagy uraság velük nem volt, számolnak be otthon uraságaiknak a magukkal vitt rengeteg kincsekkel.

Német tanárok, tudósok külön neki látnak a magyar jószág-tenyésztés, a legeltetés és legelőn való hizlalás tanulmányozásának. Leutznak a délibábos magyar Alföldre és rajzokat, mappákat készítenek karámokról, ólakról, szárnyékokról, melyek körül a marha tenyészik és hizik. Ámde látják, hogy télen a fagyok beálltával sóval hintették be a legelőt és a marha ekként legelte le és ivott rá hataimását,*) hizott

*) Mielőttünk, alföldi emberek előtt furcsának tünik ez föl. Miért in sózták volna a mi szűke legelőinket? Lehet, hogy a szűke kivirágzás okozott némi féltreértést a tanulmányozó német tudósoknál.

bizottság által önzetlenül vállalt mentő-akciót tőlünk lehetőleg támogatni s ez által is a háboru eredményes befejezését jelentékenyen elősegíteni. Minden személyes vagy írásbeli érdeklődésre a földmivelügyi miniszterium I. 48. szám alatt székelő „Hadi állapot-értékesítő bizottság” szolgálat felvilágosítással.

Reméljük, hogy a magyar gazdaságközönség áldozatkész érdeklődése sikerhez fogja segíteni a kormányt e vállalkozását és erős megpróbáltatásoknak kitett erdélyi véreinket ért csapás enyhítéséhez lehetőleg hozzájárulnak.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nevében:

Osztrólaczy Miklós s. k. alelnök,
Pubinek Gyula s. k. igazgató,
Mutschenbacher Emil s. k. titkár.

Színház.

Pénteken Lehár Ferenc „Luxemburg gróf”-ja került színrre. Szép volt s minden tekintetben jó. De a jobból is megárt a sok; az operettekől is, — legyenek azok a legkiválóbb tudással, művészettel előadva, — ami sok, az sok. A sok egyforma pedig megunást s a megunás... üres házat szül.

Az operettek már az elpuhultabb idegrendszerű társadalom számára születtek, a kiket már a színmű, a dráma nem tud izgálni, csak a sok, többé-kevésbé ritmikus tánc s a kimerülésig sok zene. De Kőrös társadalmá — kivéve a kivételeket — még nincs azon a bizonyos, egy csöppet sem irigylendő kulturális magaslapon, ahol az idegeket csak a tomboló érzékiség tudja izgalomba hozni s reméljük, hamarosan nem is lesz.

Épen e társulat egyik bájos tagja tette a népszínművekről, általában a prózáról azt a kijelentést, hogy *kimentek divatból*. Pedig inkább az emberek izlése s aeshetikai érzéke ment ki divatból, már t. i. ahol igen; nálunk még nem.

Tehát kérnénk igen szépen egyszer már azokból a régi, divatból kimentekből néhányat.

Egyébként a darab a már megszokott

és állította elő a világ legizletesebb, legpompásabb marhahúsát, a főtt húst, amelyet később az angol divat a nyugati marhák pecsenyéjével leszorított a külföldiek étlapjáról.

Azok a szárnyékok, azok az ólak a tanya első jelei, legelső jelenségei.

Sok-sok idők múltán az emberek szaporodni kezdenek s mind több és több legelőterületnek feszül neki az ekevas, több kenyérrre kezdett szükség lenni, hála istennek. A szépséges hatalmas gulyák mind messzibb és kintebbi részekre s vidékekre kezdenek távozni a városok alól, számuk itt is ritkul, állományuk is csappan lassacskán „a fehér gulyák” helyét adnak a fehér tanyáknak.***) A felszántott legelő mellett s az ekevas nyomán gazdasági élet, elevenesség pezsdül, a karamok és ólak mellé lakóház épül, amely nem a gulyások, bujtárok szállása, hanem a házép, a család meleg otthona. Gyerekzaj és zsvaj, sokadalom és pásztori foglalkozás (malac-, liba- és pulykanyájak mögött), kivarázsolja az eddigi puszt-

*) Dr. Gyóffy István: A nagykun tanya.

tudással s művészettel volt előadva s kellemes estét nyújtott meséjével s fülbemászó zenéjével a közönségnek.

A főszerepben *Brúdi Andor* már ismert színészünk juttatta érvényre újra tehetségét. *Szalóki Dezső* mindig friss humorával maga is megérdemelné a telt házat. *Róna Zoltán* megszokott, talpraesett komikumával egyike volt a legsikeresebb szereplőknek.

Elősorban kellene említeni *Ny. Fodor Szerénát*, aki igazi rátermettséggel, csillogó művészettel adta az idejét mult szerelme s sikerült alakításával mindannyiszor kiérdemelte a közönség tetszését.

Szabolcsi Józseftől már csak jót várunk s eddig még meg is felelt a hozzá fűzött reményeknek.

Fekete Rózsika minden szereplésével jobban bevési magát a körösi közönség szeretetébe s ügyes, mindig egyéni játékaival egyike a színpad legkedvesebb alakjainak.

Külön, jól megérdemelt dicséret illeti meg a kísérő szereplőket, kik közül egy-egy humorával sokszor a főszereplők hátrányára arat óriási tetszést.

Dónáth Jenő szívvvel lélekkel karnagy, nemcsak tudása ragyogó, hanem ambícióval, szeretettel kezeli pálcáját, ami igazán nem kerülhetne jobb, hivatásosabb kezekbe, mint az övé.

* * *

Szombaton megint csak operette töltötte be az estét, melyet a nagyközönség megnyerése szempontjából most a bohózatok sorából választott a rendező, úgy vélekedvén, hogy szombat este van, a heti munka befejező ideje, a nagy tömeg hát a jóízű nevetni valóra tekintettel, megtölti a színházat. A jámbor óhaj azonban nem teljesült: sőt alig volt az egész héten át néptelenebb ház a szombatinál. A gyér látogatottság egyik alapos oka bizonyára a román támadás hiób hírei s a menekülteket váró nyomasztó hangulat is volt, de része van benne az örökké zenés és táncos darabok szütle unalomnak is. Megint csak azt ajánljuk a rendezőnek, hogy tegye a műsört változatosabbá darabok — dráma, vígjáték, társadalmi darabok — beillesztésével. A „Palika” keddi előadása igazolja, hogy

ták rengetegébe a termelő munkát, eleveniséget, helyet és alkalmat talál a tanya gazdasági életében a család és környék összefogása. Kiválóan alkalmas a tanya az összevetett erők kifejtésére, a magyar elem gazdasági boldogulására.

Szóval hát ilyen az egyes tanya, ilyen tanyák szájai szomszédosok ma egymással egyes határokon; földterületeik kisebbek, nagyobbak, helyenkint a tanyai földeket darabolni kezdik; nem baj, mert a birtok-aprózódás a tanyahelyek sűrűsödését, ezek ismét a tanyacsoporthok keletkezését idézik elő, aminek vége természetes, hogy falvak képződése lesz isten segédelmével és pedig remélhetőleg elég gyorsan, a gyerekek szaporaság örövendetes aránya szerint...

Ennyi magyarázat tán elég is lesz már, hisz nem nyulhat a végtelenségbe; lám a kocsiut is az utolsó kanyarulatot teszi már s innen-onnan befordul a kocsai a Karay-tanya udvarára.

De előbb még látni kell valamit. És ez a gyalogut.

Ez is olyan, szakasztott olyan, mint

a színművek látogatottsága sem áll mögötte az operetennek.

A „Derék Fridolin” bolond helyzet-komikumát, elmés és kevésbé szellemes ötleteit, vastag tréfáit borongást nem sejtető, friss jó kedvvel vitte véghez a szereplők vidám kara, kiknek sorában Szabolcsy Józsa pompás színi alapjával, erőteljes, tiszta hangjával, Fekete Rózsai bájos és fiatalos egyéniségének minden üde, friss kedvességével (de mennyi szép ruhája van ennek a kis lánynak!) Csáky, Róna és Szalóki teljes színszerűségükkel és jóízű tréfáikkal igen jól álltak meg helyüket. A többieket is dicséret illeti az egybevágó, szabatos játéktól, mellyel teljessé tették az egyébként igen alacsony színvonalu darab sok, bolond fordulatokban bővelkedő moziszerű mókáit.

Csak azt nem értjük, miért kell felőrás felvonás közöket tartani és miért nem kezdi pontosan félkilenckor az előadást? Így mindig éjfél után jut haza a közönség, ami csakugyan sok egy kicsit a jobból! Inkább hirdessék meg 8 órára az előadást, aztán kezdjék meg fél 9 óraker, a felvonás közökre meg bőven elég volna a hagyományos tizperc.

Vasárnap délután félhelyárok mellett tele hozott a „János vitéz”, melynek maradandó szép, magyaros muzsikáját különösen a gyermekvilág sietett meghallgatni és sűrű rajokban ült meg a földszint széksorait. Kukorica Jancsi szerepét Csáky játszotta meg igen szépen, a többi szerepben az ismert operette személyzet jeleskedett. Minden előadásnak, ennek is egyik legértékesebb vonzó ereje a zenekar, melynek játéka kiváló, mesteri színvonalu igazi gyönyörűségére a zeneértő közönségnek.

Tudósító.

HIREK.

— A tanítóképezdében elhelyezett katonai kórház felszerelése vasárnap délután megérkezett és a kirendelt kocsi végtelen sora megkezdte a rengeteg készlet befuvarozását. A tornacsarnokban és a képezdében pedig hozzáfért, szakszerű vezetéssel, lázas buzgalommal folyik a berendezkedés nagy munkája.

amaz, ami természetes is, mert hiszen nincs is külön gyalogut. A kocsiuton ballag, megyen, vagy halad gyalogszerrel is a tanyai ember, dolganak sürgőssége szerint. A tanyai gyerek azonban kivétel; annak sokszor van külön ösvénye, csapást csinál a messzibb tanyák felől az iskola épületéhez, sőt ujjában már épületeihez. Sokszor vetésen át keresi s találja a legmagasabb vonalat a vizek idején, az utmenti árokhányás peremét is e végből tapodja ki és bizony megszenvedi az akác sutnya és a nyár ültetés az iskolába törekvést. Sokszor, sőt leginkább felnőttek is használják ezt a csapást és gyakran állandósul is s a tanyák gazdái mintegy összebeszélve elnézik a tulajdon eme háborítását. (Hiszen azért, mert a gyerekláb kezdte a csapást és akkor kezdte, mikor a tanyavilág egyetlen szemtelje, az iskola felé egyengette apró kis lépéseit, hogy rész vegyen vele a nemzet messzihaladásában.)

(Folyt. köv.)

— A kecskeméti reform. egyházmegye közgyűlése ma lesz városunk falai között, a főgimnázium emeleti dísztermében. A gyűlésen maga Ádám Kálmán vezényli lelkész, az egyházmegye érdekében gazdag, ősz esperese fog elnökölni, a társelnöki székre azonban Küry Albert szolnok megyei alispán, egyházmegyei főgondnok a háborus idők rendkívüli elfoglaltsága miatt nem jelenhetik meg. Ádám Kálmán itt tartózkodása alatt Patonay Dezső lelkész szívesen látott vendége lesz.

— Társasébredet rendez a konviktusban a mai egyházmegyei gyűlés rendezőse, melyet a háborus időkhez mért egyszerű keretben, az internátusban szolgálnak fel a résztvevőknek. Az ebédet, mely levesből, borjupörköltből és turóscsuszából áll, Nemcsik Ambrusné főzi, kinek józsi, magyaros gazdasszonyi tudása biztosítja az élvezetes ebédhez. A társas ebédén városunkból is számosan vesznek részt az egyházi és tanügyi körökből.

— Makay Berta, szintársulatunk egyik kedvence, — kit már Fodor Oszkár szintársulatánál is jól ismertünk, — betegségből felgyógyult s így a tegnap, hétfőn este tartott előadáson a Cigányprimás nagy operettében is közreműködhetett.

— Minősítés sörárpávé. A gazdaságközönség köréből hangoztatott felszólalások következtében a Haditermény r. t. igazgatósága tudatta az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel, hogy a vármegyében is, melyekben rendszerint sörárpát nem vásárol, az erre alkalmas tételleket kész esetleg sörárpának minősíteni és ily áron átvenni, ha azokat valamely belföldi sörgyáros vagy malatagyáros kontingens keretén belül átvenni késznek nyilatkozik, vagy ha közvetlenül a H. T.-hez beküldött mintát kifogástalan sörárpának minősítheti.

— Az erdélyi menekültek állatainak elhelyezése. Alig szervezkedett meg az erdélyi menekültek állatállományát biztosító Hadi Állatvédelmi Bizottság, Fischer Ede zsidópusztaligeti földbirtokos a Pest-vármegyei Gazdasági Egyesület útján a hunyadmegyei menekültek 50 darab szarvasmarhájának ingyen legelőt és tavaszi szalmát ajánlott tel táviratilag az őszi beszerelésig.

— Erdélyi menekültjei részére a gyűjtés a két növegyelet szombat délután tartott közös gyűlésén hozott határozatnak megfelelőleg azonnal megkezdődött s a lelkes hölgyek páronként és hármásával sorba vettek a város házait s minden dicséret megérdemlő, nemes buzgósággal végzik a gyűjtés hálátlan, végtelenül fárasztó munkáját. Gyűlnek is az adományok bővebb s szebb sugarakban, cseppekben s egyelőre nem tagadhajuk el, hogy nem épen vagyunk elragadtatva az eredménytől. Akármilyen nemes jóhiszeműséggel is mutatnak rá jószívű buzgólkodók egyes ivekre, melyekben kétségtelenül szép összegek olvashatók, mi nem érezzük dicséretre kötelezetteknek magunkat, mikor látjuk, halljuk, hogy százazrek urai 20—50—100 legfeljebb 200 koronákat adnak! Ez igen szép kérem, de akiknek százazreket érő birtokait épen a mindenkiből kifosztott menekültek elpusztított otthona s földje mentette meg önmagába temetkező bástyafalként a biztos pusztulástól, meggondolhatnák hazafias kötelességük: s illendően nyithatnák, sőt kell is

kinyitniuk bő tárcájukat. Ha duszgadzag földbirtokosok, a háboruban csuda ezeket kerestek, igen tehetős gazdálkodók 10-20-50-100 koronákat vagy ilyen érték körüli naturaliakat jegyeznek, mit adhat a kész fizetésből éhen tengődő hivatalnok, az ugynevezett lateiner-ember?! Szeretjük hinni, hogy bővebb felhívás nélkül, igazi áldozatkészséggel fölbred a hazafiság és testvéri együttérzés szent lángja s az áldozatos összegek gyönyörű garmadáját hozza össze a sok nyomorúságot látott, végtelen sokat szenvedett erdélyi véreink részére.

— Ertesítés a nagyszebeni cs. és kir. gyalogsági hadapródiskolába pályázók részére. A honvédelmi minisztérium értesíti azokat, akik fuáknak a nagyszebeni hadapródiskolába állami alapítványi díjmentes helyre leendő felvételét közvetlenül a honvédelmi minisztériumnál benyújtott kérvényben kérelmeztek, hogy az említett ingyenes helyekre a következők jelöltettek ki a nagyszebeni hadapródiskolába való beosztással; úgy mint: Kovanda Tibor, Veress Mihály, Schuff Frigyes, Schönwetter Henrik, Schnell János, Lakatos János, Sombory András, Boér József, Vitán Zoltán, kaali Nagy László, Biró János, Stora Oktavián, Hoffmann Hellmuth, Suciu János, Titon Győző, Georgescu Kornél, Kaiss Ernő, Salzer Vilmos, Aróné Adorján, Bajcu Pompilius, Mórincz Sándor, Récsói Sándor, Fioriani Ovidius, Csegergy Dénes, György Adólf, Popovics János, Nicola Traján, Galaczi Sándor, Varga Dániel, Man Miklós, Szuágyi Sándor, Brantsch János, Nagy Péter, Köchner György, Schmidt Elemér, Hasenmayer Oswal, Papp Ágoston, Müller József, Marsalkó Károly, Zikeli Károly és Burgya József. Ezen, itt megnevezett ifjak a felvételi vizsga tételle végett f. e. szept. 19-ikén reggel 8 órákor jelentkezzenek a budapesti cs. és kir. hadapródiskolában (II. Hidgkuti ut. 23.). Az itt fel nem sorolt, többi pályázó kérelme nem volt figyelembe vehető. Ez utóbbiak, — amennyiben pályázati okmányaik posta útján kézbesíthetők nem volnának, — azokat a honvédelmi minisztérium 24. osztályában a hivatalos órák alatt ávehetik.

— Drágább lesz jövőre a bor. Most a szőlős gazdák aratása következik. Sok vesződség, sok baj volt az idén a szőlő megművelésével. A rendkívüli háborus viszonyok, a munkaerő megcsappanása, a permetezéshez szükséges anyag hiánya, a beszerzés nehézsége elég gondot és csalódást okozott. Nem csoda tehát, ha a szőlősgazda már is nagy árat kér és kap a várható mustjaért. A Dunántulon már kezdenek kialakulni az érek. Baranyamegyében 130 koronáért kötik le a vendéglősök a must hektoliterjét. A Balaton mellett még tájékozatlanok a termelők. Badacsonyan azonban a must literjét már most három koronára taksálják. Villányban két korona az ár. Tessék ezek után elképzelni, mit fizet az ember jövőre egy üveg kávéházi butéliás borért, amely pályáját szatymazi csigerként kezdve cím és rangkorságba esik s exotikus neveket vesz fel?

Becsületes gazdákat keresek!

A kormányznak a gabonaár maximalására vonatkozó rendelete tudvalevőleg csak egyszerű papiros a gazdák szemében. Épen azért tisztelettel felkérem a jóavaló és becsüle-

tes gazdaembereket, hogy akiknek buzájuk és árpájuk termett, szíveskednének részemre, — pénzemért a fuvardíj megtérítésével — 10 mázsa tisztabuzát és 15 mázsa árpát adni. Nevüket a Nagykörös és Vidéke aranykönyvébe jegyezném fel!

Hazafias tisztelettel:

D. Tóh Ferenc,
tanító és felszerkesztő.

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

1916. jul. 22.

Banai János és Sánta Terézia megvették T. Kovács Ambrusné Galgóczi Terézia 665 n.-öl bokrosi ingatlanát 1100 kor.

Tóth Balázs és Gulácsi Eszter megvették Patonai Ferenécé Gulácsi Borbála 1474 n.-öl vizállási szántóját 1600 kor.

Bognár Imre és neje megvették Sági Mihály és Gyenes Rozália ujkécskei ingatlanát 1100 kor.

Bálint Lajos és neje megvették ifj. Molnár János és testvérei ujkécskei ingatlan jutalékait 1200 kor.

Subicz József megvette Hay Mór 1 h. 763 n.-öl bögi rétjét 1000 kor.

Csőke József és neje megvették Hay Mór 1 h. 763 n.-öl bögi rétjét 800 koronáért.

Szabari Miklós és Ádám Juliánna megvették Szabó Gáspár XI. dülöbeli 6 h. ingatlanát 6960 kor.

Ily. Nyerges György és neje megvették özv. Dézsi Istvánné 1 h. 13 n.-öl nyilasi ingatlanát 1420 kor.

Felér Lászlóné Karikó Rozália megvette Körtvélyesi László VII. ker. 134. sz. házát 4650 kor.

Balla József és Barkó Erzsébet megvették Nemcsik Istvánné Labát Judit 3 h. 348 n.-öl kálmánhegyi szőlőjét 9500 kor.

Barta József és Tornyai Erzsébet megvették Zaborszky Mihály és neje 1989 n.-öl szurdoki ingatlanát 1600 kor.

Barabás Pálné Szabó Hermina megvette a Kocséri Fogyasztó és Értékesítő Szövetkezet kocséri házát 6000 kor.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nagykörös és Vidéke eredeti tudósítása. Budapesti állatvásár r.-társaság jelentése

1916. aug. 26-tól szept. 1-ig.

Felhajtás 84 drb. sertés, — darab süldő. Heli átlagárak, párja 45 kg. ételsúly 4 százelek levonással.

Prima nehéz sertésekért	724—724 f.-ig
" közép "	724—724 "
" könnyű "	724—724 "
Szedett "	724—724 "
" nehéz öreg "	724—724 "
Nehéz öreg "	724—724 "

A helyzet a lefolyt héten sem változott, a felhajtások csekélyek voltak, a kisebb hentesek nem juthattak áruhoz.

Hirdetmény.

1. A helybeli méntelepóztályparancsnokság circa 1500 q. szénát vesz, felhívhatnak mindazok, kiknek jó eladó szénájuk van, hogy a laktanyában e végett mielőbb jelentkezzenek.

2. A helybeli méntelepóztályparancsnokság közhírre teszi, hogy nyereg és többféle löszerszám f. hó 7-én, csütörtökön d. e. 9 órákor az osztályirodában nyilvános árverésen elfognak adni.

Méntelepóztályparancsnokság.

NEU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában besze-
rezhetők: valódi **CORMICK-féle** tárcsás
boronák, **Aächer** és **Sack** ekék, eredeti párosorú 12-14-16 soros **Melichár** vetőgépek,
vasboronák és egyéb gazdasági eszközök. Szecs kavágóknak drb., még a készlet tart, 50 korona.

Eladó föld.

Szivos Ferencnek I-ső ker. 299. szám alatti lakosnak, a Csemőben I-ső járás 313. szám alatt levő szőlő és földbirtoka, megfelelő gazdasági épületekkel együtt szabad kézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 2—10.-f.

Feles művelésre kiadó a városhoz közel eső uborka és tiszta buza termelésre alkalmas mintegy 8 hold területű ingatlan, melyen mintegy 1 és fél hold szőlő is van, melynek megművelése fizetés ellenében szinten a feles dolga és aki az ingatlanon tartozik lakni is. Hol? megmondja a kiadó hivatal.

Vegyesek.

Egy jókarban levő ZONGORA megvételre kerestetik; cím a kiadóban.

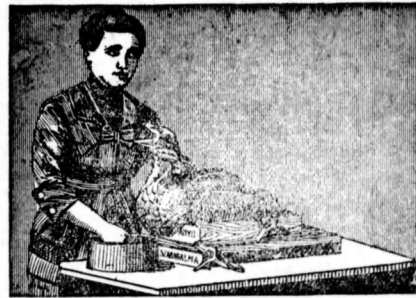
Ingyen lakás. Gyermeektelen házaspár vagy magános középkori nő, ki a takarítást vállalja — a melyért megfelelő fizetést is kap — azonnal, vagy november 1-re kerestetik özv. **H. Kiss Kálmán**nál IV. ker. 339. sz.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik fizetéssel **Székely Albert** könyvkereskedőnél.

Valkó Ambrus tanítónak a Körtiben 4 vontató idei szénája és lábón álló sarjuja van eladó. Értekezhetni lehet IV. ker. 403. sz. a.

Házvezetőnő — 40—50 év körüli — sürgősen alkalmazást kaphat. Cím a kiadóhivatalban.

Egy ügyes tanoncot keresek azonnali belépésre **BICZÓ ELEMER** fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Ujdonság!

A „**Turcsányi**“-féle szabadalmazott „**ludtömő** készülék” és szabadalmazott „**ludtömő**” kaloda. — Ezen kiváló eszközök segítségével bárki hizlalhat,

— **tömhet** — ludat, nemcsak a szokásos kukoricával, de árpa, zab, vagy bükkönnyel is. A ludtömést és a készülékkel való bánásmódot kimerítően ismertető könyvvel együtt kapható, valamint a készülék működésben megtekinthető a feltalálónál helyben **Rákóczy-u. 261. sz.** alatt, a **KOLLÁRSZ-féle** nagygyözmalom mellett.

NAGYKÖRÖS. Turcsányi István.
Kiváló tisztelettel:

**ŐSZI
VETÉSHEZ**

Corbin magesávázószer változatlan áron kapható. **Corbin** megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rohadástól, férgektől. Egyszerű használati utasítás. Ezerszeresen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. — Olesó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.
Rendeléseket és kérdezősködésekert idejekorán kérünk.

Értesítés! Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközön-
séget, hogy **mindenféle haditerményt** vásárlunk, úgy-
mint **gabonát, tehér és tarka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő leg-
magasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becsés pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel:

VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY

TERMÉNY-
KERESKEDŐK.

NAGYKÖRÖS,

IV. kerület 23. szám.

**Uj és használt tankönyvek, író és rajzszer-
ek, iskola-** **Székely Albert**
táskák nagy választékban kaphatók: könyvkereskedésében.